

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Het dilemma van realpolitiek

door Meüs van der Poel De auteur is werkzaam geweest in diverse functies, waaronder die van campagneleider van het CDA, en is sinds 2020 actief als politiek adviseur in Berlijn.

‘Feeling very much at home in this group of people.’ Friedrich Merz voelt zich thuis op het wereldtoneel, zo gaf hij de verzamelde pers in Tirana na afloop van de eendaagse top van de Europese Politieke Gemeenschap mee. De kersverse bondskanselier, met decennialange Europese en internationale ervaring, bezocht in zijn eerste veertien dagen zeven landen inclusief het Vaticaan, ontving staatshoofden in Berlijn, en telefoneerde driemaal uitgebreid met Trump.

Met zwaargewichten op zowel Buitenlandse Zaken als Defensie heeft het Duitsland van Merz weer het leiderschap in Europa terug. Binnenlandse aangelegenheden laat hij over aan zijn rechterhand in het *Bundeskansleramt*, Thorsten Frei, die de rang van bondsminister heeft, en aan zijn coalitiepartner, vicekanselier en minister van Financiën Lars Klingbeil (SPD).

Voor de Duitsers is het nog even wennen om een andere Friedrich Merz te zien, niet langer de man van de grote woorden vóór de verkiezingen. De Merz van nu zoekt hechte samenwerking met Frankrijk en Polen, zelfs in die mate dat gesproken wordt van de ‘boyband’ met Macron en Tusk. Grote woorden worden niet meer herhaald; Merz is nu de man van de continuïteit in de trans-Atlantische verhoudingen met Trump.

Gelegd langs de christendemocratische meetlat scoort Merz hoog met zijn

Europese gezindte en als realpolitiker, maar laag op waardegedreven politiek. In die zin staat hij meer in de traditie van Helmut Kohl dan in die van Angela Merkel. Zijn hang om een rol te spelen op het wereldtoneel heeft als keerzijde dat zijn populariteitscijfer onder de Duitse bevolking voornamelijk laag blijft. Verkiezingen worden niet in het buitenland gewonnen, maar door vraagstukken als immigratie en economie. De Duitse economie snakt naar verlaging van de energielasten, hervorming van de industrie en investeringen in infrastructuur en digitalisering. Ook op dit soort binnenlandse aangelegenheden zal Merz zijn aandacht moeten vestigen. De stijgende kosten van levensonderhoud, de woningnood en de druk op het systeem van sociaal welzijn vereisen onmiddellijke aandacht en oplossingen. Door zich voornamelijk te richten op internationale betrekkingen, mist Merz de kans om een visie te presenteren die ook de sociale en economische realiteit van de Duitse burger weerspiegelt. Het is cruciaal dat politici de verbinding met hun kiezers niet verliezen doordat hun aandacht te zeer uitgaat naar geopolitieke strategieën. Merz moet niet alleen een pleitbezorger zijn van Duitsland op het wereldtoneel, maar ook een krachtige stem voor de dagelijkse uitdagingen en zorgen van de mensen die hij vertegenwoordigt.